

۷ مساله آموزش عالی در سال تحصیلی جدید

فرهنگستان

دانشگاه

روایت رئیس واحد بین الملل فرهنگستان از چالش‌های آموزش با زبان اشاره

تدریس استاد ناشنوا به دانشجویان خودباوری می‌دهد

چه خبر از دانشگاه

جلسه هیات‌امنای دانشگاه آزاد برگزار شد

پنجاه و پنجمین جلسه هیات امنای مرکزی دانشگاه آزاد برگزار شد. روز گذشته پنجاه و پنجمین جلسه هیات‌امنای دانشگاه آزاد به ریاست دکتر علی اکبر ولایتی و با حضور دکتر طهرانچی ریاست دانشگاه و سایر اعضا برگزار شد.

دانشگاه با پاسخگویی به نیازهای جامعه به نهادی قابل اعتماد تبدیل می‌شود

دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با صدور پیامی ضمن تبریک آغاز سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳، از جامعه دانشگاهی خواست برای تحقق برنامه‌های ارزشمند جامعه علمی کشور بکوشد. در متن پیام دکتر طهرانچی آمده است: «آغاز سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ را به استادان گرانقدر، دانشجویان، دانش‌آموزان عزیز و کارکنان دلسوز خانواده بزرگ دانشگاه آزاد اسلامی تبریک و تهنیت می‌گویم. شروع سال تحصیلی با هفته فاع مقدس تقارن پیدا کرده؛ با گرامیداشت نام و یاد شهیدان و رزمندگان دلیر هشت سال دوران دفاع مقدس که همواره مدیون خون شهدای گرانقدر و رشادت جانبازان سرفراز هستیم، امیدوارم سرمایه‌های این سرزمین قدردان این امنیت و آرامش کشور باشند و بکوشند پربارتر، بانشاط‌تر و پویاتر از گذشته در نظام آموزش عالی رشد کنند. بی‌تردید انسان زمانی به تعالی می‌رسد و از لحاظ مادی و معنوی رشد پیدا می‌کند که در پرتو آگاهی و دانایی قرار گیرد. این بزرگ‌ترین خصیصه انسان است که از قوه عاقله بهره می‌گیرد تا بتواند بر خود مسلط شود. در آموزه‌های اسلامی نیز آموزش و یادگیری نوعی عبادت شناخته می‌شود زیرا برای رسیدن به نقطه مطلوب که تعالی باشد، باید زنج و سختی مسیر را متحمل شد. بر همین اساس نظام تربیتی دانشگاه اگر در مسیر تربیت عالم و قوه عاقله پیش رود، می‌تواند به کارکرد واقعی خود نزدیک شود و جامعه‌ای فرهیخته در ابعاد مختلف شکل دهد. لازمه چنین فرآیندی این است که به عنوان یک نهاد کنشگر ارتباط بین‌بخشی و سرمایه انسانی را ساماندهی کند. کنش هدفمند در دانشگاه موجب توسعه خلاقیت می‌شود و بستری‌های مناسب برای فعالیت دانشجویان و پژوهشگران فراهم می‌شود که در نتیجه به حل مسائل و چالش‌ها می‌انجامد و نهاد دانشگاه با پاسخگویی به نیازهای جامعه در حوزه‌های مختلف به نهادی اجتماعی و قابل اعتماد مبدل می‌شود. باعث مباحثات است که دانشگاه آزاد براساس سند تحول و تعالی این رویکرد را برای خود تعریف کرده و با شناخت نیازها، تحقیقات و تألیف متناسب با نیاز- جامعه و تبدیل دانش ضمنی به دانش آشکار این مأموریت را به منصف ظهور می‌رساند و دانشکده‌های موضوعی بر همین اساس طراحی شده‌است. به بیان دیگر دانشگاه به عنوان سکوی دانیایی و خردورزی شناخته می‌شود که به دنبال اصلاح امور در سطح جامعه است. مطمئناً رسالت دانشگاه با علم تضمین می‌شود و حرکت در مسیر پاسخگویی به نیازهای جامعه، کلید موفقیت در این مسیر است. اگر نظام علمی کشور افراد را به‌درستی

تربیت کرده باشد، جامعه کارآمد ساخته می‌شود. نظام علمی باید جامعه‌ای خلاق بسازد و جامعه‌ای است که توانمندی حل مسائل دارد. جامعه‌پردازی را مأموریت دانشگاه و خودسازی را رسالت دانشگاه می‌دانیم. دانشگاهی که رابطه خود با اجتماع را هموار نسازد، نمی‌تواند مأموریت‌محور باشد. از همه استادان، پژوهشگران، معلمان، دانشجویان، کارکنان دلسوز و مسئولان واحدهای دانشگاهی می‌خواهم در سال تحصیلی پیش رو با جدیت در جهت تحقق شعار سال و توسعه کشور مبتنی بر تقویت حوزه دانش‌بنیان، فناوریانه و مساله‌محوری اهتمام داشته باشند. امیدوارم سال تحصیلی جدید همراه با تحقق برنامه‌های ارزشمند جامعه علمی کشور و به‌ویژه دانشگاه آزاد، امیدبخش به دستاوردهای علمی در عرصه‌های ملی و بین‌المللی و توسعه کشور باشد. از خداوند منان برای همه همکاران در خانواده بزرگ دانشگاه آزاد سلامتی و موفقیت روزافزون مسالت دارم.»

راه‌اندازی سامانه استعلام مدرک تحصیلی دانش‌آموختگان غیرایرانی دانشگاه آزاد

سامانه استعلام مدرک تحصیلی (دانشنامه) دانش‌آموختگان بین‌المللی (غیرایرانی) دانشگاه آزاد به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی راه‌اندازی شد. سامانه استعلام مدرک تحصیلی دانش‌آموختگان غیرایرانی دانشگاه آزاد به نام سفیران به نشانی <https://safiran.iau.ir> جهت اخذ تاییدیه تحصیلی به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی راه‌اندازی شده است.

گفتنی است سامانه سفیران در ذیل سامانه استعلام مدارک فارغ‌التحصیلی دانشگاه به نشانی <https://estelam.iau.ir> نیز در دسترس است.

معرفی سرپرستان واحد «تهران غرب» و «کیش»

رئیس دانشگاه آزاد در احکامی جداگانه سرپرستان واحدهای «تهران غرب» و «بین‌المللی کیش» دانشگاه آزاد را منصوب کرد. دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با صدور احکام جداگانه‌ای یعقوب زراعت‌کیش را به عنوان سرپرست دانشگاه آزاد واحد تهران غرب و فرزاد آسایش را به عنوان سرپرست دانشگاه آزاد واحد بین‌المللی کیش منصوب کرد. رئیس دانشگاه آزاد در نامه‌های جداگانه از زحمات و تلاش‌های محمد نریمان‌راد، رئیس سابق دانشگاه آزاد واحد تهران غرب و خسرو مرادی شهدادی، سرپرست سابق دانشگاه آزاد واحد بین‌المللی کیش قدردانی کرد. گفتنی است یعقوب زراعت‌کیش دارای مدرک دکتری اقتصاد کشاورزی و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات است که پیش از این مدیرکل حوزه ریاست دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات و رئیس دانشگاه آزاد واحد گچساران بوده است. فرزاد آسایش نیز دارای دکتری مدیریت بازرگانی و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد واحد شهرقدس است که پیش از این رئیس دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد واحد شهرقدس بوده است.

راه‌اندازی سماپلاس برای ارائه آموزش‌های غیررسمی

فاطمه حمیدی فر، رئیس دانشکدگان تعلیم و تربیت اسلامی دانشگاه آزاد در مراسم آغاز سال تحصیلی مدارس سما که در دبیرستان دخترانه سما ۲ برگزار شد به موضوع ارتقای کیفیت تعلیم و تربیت دانش‌آموزان و ارتقای شأن و منزلت دانش‌آموزان از طرق مختلف فرهنگی اشاره کرد. وی ضمن تبریک سال جدید تحصیلی به دانش‌آموزان گفت: «فرآیندهای هر جامعه‌ای براساس علم و خرد رخ می‌دهد. علم و خرد را می‌توان از طریق نهاد‌های آموزشی و از طریق فرآیندهای متفاوت تجربی که برای افراد به وجود می‌آید، به دست آورد. اولین مکان و

نهادی که نظام دانش‌پروری برای انسان به وجود می‌آورد نظام خانواده است. خانواده اولین نظامی است که با در نظر گرفتن فرآیندهای عاطفی فرزندان را برای نقش‌آفرینی در جامعه آماده می‌کند.» وی در ادامه با اشاره به نقش مادران در دانش‌پروری افزود: «مدرسه دومین مکان است که می‌تواند به نقش دانش‌پروری رنگ و بهسا دهد و در حوزه تربیت دانش‌پژوهان و دانش‌آموزان نقش ایفا کند. به نظر می‌رسد این فکر و این نظر که آنچه در مدارس اتفاق می‌افتد در جهت توسعه فردی است باید تبدیل شود به یک جریان دیگر و آن جامعه‌پروری است. اگر ما فرزندان مان در رویکردهای متفاوت در نهاد‌های متفاوت آموزشی فعالیت می‌کنیم به این خاطر است که بتوانیم خودمان را در جریانات جامعه‌ای که در پیش رو داریم ارتقا دهیم.»

معاون امور تحول و تعالی رئیس دانشکدگان تعلیم و تربیت اسلامی دانشگاه آزاد در ادامه بیان کرد: «دانش‌آموزان این خطه و این سرزمین آینده‌سازان ایران هستند. برای ارتقای کیفیت تحصیل آنها زیست‌بوم‌های متفاوتی وجود دارند که باید مدنظر قرار گیرند. اولین و مهم‌ترین فرآیندی که وجود دارد مثلث مدرسه، خانواده و دانش‌آموز است. اکنون زیست‌بوم‌های جدید دیگری هم در این فضا به وجود آمده‌اند. اگر ما بخواهیم در جامعه ایرانی نسلی آینده‌ساز داشته باشیم اولین و مهم‌ترین نکته این است که باید استعداد‌های دانش‌آموزان را شناسایی کنیم، به درستی پرورش دهیم و در جریان پرورش این استعدادها ابزارهایی که آنها لازم دارند تا بتوانند خدمات بهتری را ارائه دهند در اختیارشان قرار دهیم.»

وی افزود: «خبر خوب این است که زنجیره مدارس اسلامی سما در حال حاضر کمیته‌های تخصصی دارند که این حوزه‌ها در بخش استعدادشناسی و استعدادپروری و تقویت بنیه علمی نقش چشمگیری دارند. با اتفاقات خوبی که در این مدرسه رخ داده می‌توان دریافت این مدرسه انظر شناسایی استعدادها و تقویت بنیه علمی از فرآیند خوبی برخوردار است و توانسته به مقامات بالایی در حوزه فرآیند علمی برسد. فرآیند دیگری که در مدارس سما رخ داده بحث جریانات سماپلاس است. سماپلاس به این شکل است که مدارس قابل‌طرفی تا ۷ بعدازظهر می‌توانند فعالیت‌های متفاوتی در حوزه علمی داشته باشند.

به این صورت که از ساعت ۷ صبح تا ساعت ۱۱ص ۱۴ فعالیت مدارس در جریانات رسمی قرار می‌گیرد و از ساعت ۱۴ تا ۱۹ نیز به‌عنوان موسسه آزاد می‌تواند جریانات دیگری را داشته باشد.» حمیدی فر با اشاره به تحولات مدارس سما گفت: «سیاست‌هایی که تا امروز در رابطه با ارتقای جریانات علمی در حوزه مدارس سما رخ داده، از تحول و تغییرات بنیادی زیادی برخوردار بوده و مدارس سما تا امروز توانسته‌اند نیاز اجتماعی و آموزشی دانش‌آموزان در سراسر کشور را برطرف کنند. مدارس سما با ۸۲۶ مدرسه فعال در سراسر کشور مشغول به کارند و بسیاری از آنها توانسته‌اند مقامات بسیاری را در جریانات و عرصه‌های علمی به دست بیاورند و این به دلیل فعالیت‌ها و پشتکار معلمان، دبیران فرهیخته و مدیران مدبری بوده که در مدارس سما مشغول به کارند.» وی در ادامه اظهار کرد: «مساله مهم دیگر که به‌عنوان سیاست اول در حوزه جریانات مدارس سما قرار گرفته، محوریت قرار دادن بحث تربیت است. شاید وقتی صحبت از آموزش و پرورش می‌کنیم به نظر برسد صحبت از تعلیم و تربیت است ولی بسیاری از مطالعات نشان داده‌که وقتی صحبت از آموزش است فقط یک جریان مشخص آموزشی را در نظر می‌گیریم ولی در حوزه تربیتی فعالیت خاصی به وجود نیامده است. اکنون مدارس سما با اقتدا بر سنده بنیادین تحول و جریانات تمام‌ساحتی تمام تلاش خود را کرده تا با تأکید بر فرآیند تربیتی بتواند جریانات بنیه علمی را درکنار تعلیم

و تربیت دانش‌آموزان داشته باشد تا بتواند در انتها فارغ‌التحصیلانی فرهیخته، دانا و توانا را به جامعه تحویل دهد.»

بخش سی و پنجم

رتسانس ایران؛ دانشگاه ملی ایران و شاه

دبیرخانه دانشگاه ملی ایران چگونه شکل گرفت؟

کنم و افکار را به جای اینکه می‌خواهیم تاسیس کنیم به سوی تاسیس کرده‌ایم و باید برای آن چه کارهایی انجام داد راه‌نمایی کنیم. ثانیاً محل‌ثابتی برای ملاقات‌ها که هر روز رو به تزاید بود داشته باشیم که هرکس حتی بدون وعده قبلی بتواند مرا ملاقات کند. ثالثاً برای مکاتبات با اشخاص و موسسات که زیاد شده بود ناچار بودم دفتری داشته باشم. باینکه از ترس ممانعت یا مزاحمت دستگاه وجود این دفتر را در روزنامه‌ها اعلان نکردم، در ظرف دو سه هفته یکی از شلیغ‌ترین دفترهای کار در تهران شد و یکی از مؤثرترین عوامل پیشرفت کار. ۲- به وسیله ملاقات و پیغام و تلفن به همه کسانی که ماه‌ها و بعضی سال‌ها بود از دانشگاه‌های اروپا و آمریکا فارغ‌التحصیل شده و به ایران آمده بودند و کاری به آنها نداده بودند، اطلاع دادم سوابق و مدارک تحصیلی خودشان را به دفتر مذکور بیاورند تا درصورت احراز صلاحیت به استخدام دانشگاه در شرف تاسیس درآیند. اکثرای می‌آمدند، تقاضا و مدارک خودشان را می‌دادند. هرچه گرم‌تر و اطمینان‌بخش‌تر با آنها صحبت می‌کردم، در خاتمه صحبت می‌فهمیدم باورشان نمی‌شود چنین موسسه‌ای ایجاد شود و بیشتره سردی می‌کشیدند و می‌رفتند و ملاقات ثانوی اتفاق نمی‌افتاد. یکی از نخستین کسانی که در دفتر به من مراجعه کرد دکتر مسعود جهان‌آز بود. او را از زمان صباوت می‌شناختم و نسبت دور سببی هم با من داشت. کمتر کسی را می‌شناسم که به قدر او از آغاز طفولیت از پدرش زجر کشیده و بی‌مهری دیده باشد. او با پای خود زنج زندگی را کشیده بود و یک‌سالی قبل از مراجعه من به ایران از دانشگاه رم دکتری معماری گرفته و به ایران آمده بود. او را باید اول من آمن نام‌گذاری کرد چون از همان اولین ملاقات به من گروید و به فاصله کوتاهی علاوه‌بر ساعات کار دفتر، تمام وقت خودش را، باید بگویم ۲۴ ساعت، در اختیار من گذاشت و همگام من شد. هیچ‌کس بدون استئنا از خانم‌ها و آقایانی که بعداً دانشگاه را با آنها شروع کردیم جز مسعود جهان‌آز را در راه تاسیس دانشگاه با من همکاری و همگامی نداشته و کلیه این خانم‌ها و آقایان پس از ثبت‌نام اولین دوره دانشجویان با وضع و حقوق معین به استخدام دانشگاه درآمدند.

ادامه دارد...

برخی داوران مجلات، نویسندگان را

به استناد دادن به مقالات خودشان وادار می‌کنند

کاسبان استناد اجباری!